

Atgijęs dvaras sulaukė šimtų lankytojų

Eglė KVIESULAITIENĖ

Savaitgalį rajono gyventojus ir svečius muziejininkai kvietė į Muzieju nakties renginius. Paežerių dvaras šia proga paminėjo gražų jubilieju.

Gyvi personažai

Paežerių dvaras Muzieju nakties lankytujus pasitiko atgaivindamas savo istoriją ir į teatralizuotą ekskursiją įtraukės kone visus ištaigos darbuotojus, persirengusius pries šimtmecius šioje sodyboje gyvenusiems personažais.

Teatralizuotos ekskursijos laukė dvaro svečiai sulaukė kvaپtą stebėj, kaip septintą valandą vakarą, nuaidėjus septyniems varpo džiūziams, prasiverė rūmu durys ir išbogiškas tarnaitės paties raudoną kiliamą. Skambant iškilmingam Mykolo Kleopo Oginskio „Polonezui“, muziejaus lankytujojams pasirodė dvarininkai Vladimiras ir Ana Gavronskiai (Antanas Žilinskas ir Elena Rupeikienė). Per tradicinį vakarinį pasivaikščiojimą jie šnekiaiavosi, pasakodami muziejaus lankytujoms 220 metų trunkančią Paežerių dvaro istoriją, prasidėjus 1799 m.

Rūmuose šurmulio dvarininkų šeimos nariai, Jono Gavronskio dukters Vanda ir Sofija (Gintaré Galiuvienė ir Rita Viktoravičienė), apie savo miestą pasakodami iš Starapolišės atvykę miestelėnai (Marijampolės Kazio Griniaus memorialinio muziejaus darbuotojai), dvaro šokėjės (Sofiatės Jankienės vadovaujamas linijinių šokių klubas „Visona“), ponus ir svečius malionai aptarnavo bei Vandas Gavronskas „küdik“ vežimelyje sūpavo tarnaitės (Laura Kupčinskienė ir Daiva Rožienė). Salėje buvo demonstruojamas muziejinių kurkurtas filmas „Laikas eina, dvaras keičiasi“.

Teatralizuotos veiklos vyko ir kituose dvaro sodybos pastatuose. Oficinaje lankytajai susipažinti su daraktorine mokykla, kur pamokas vedė to meto mokytoja (Janutė Mailaitė), išsirotruti užkodusiu laikškus, kuriuos susirašinėjo nuo caro ka-

▲ Suvalkijos (Šuduvos) kultūros centro-muziejaus direktorė Jurgita Morozaitė ir skulptūros autorius Kestutis Balčiūnas pasirašė dovanojimo akta, kurį išklimingai perskaityte Marijampolės dailės galerijos vadovė Ona Surdokienė.

reivij informaciją slėpę knygnešiai. Oficienoje veikė kaimo siuvykla (Lina Stankuniene), poškėjo audimo staklės (Aušra Mickevičienė), skalbinius šimtmetį menančias įrankiai lyginio ir apie senovininius rakandus pasakojo skalbėj (Vida Matusevičienė). Ledainėje visi skanavo šeimininkės (Laimės Bortkiėnės) ką tik sumušto sviesto, „maslionuk“, vašinosis arba.

Biustas mecenatei

Svarbiausiu vakaro akcentu tapo muziejaus mecenatės, dailininkės, Vilkaviškio rajono garbės pilietės Magdalenos Birutės Stankuniënės skulptūriniu biusto atidengimo iškilmės. Su menininkės gyvenimu ir veikla supažindinus muziejininkę E. Rupelkienė pasidžiaugė, kad Paežerių dvaro muziejui teko garbė 25-erius metus bendrauti su šia iš mūsų krašto kilusia ir didžiajai gyvenimo dalį emigracijoje praleidusia dailininkę.

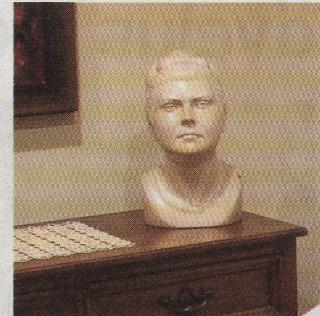
Biusto atidengimo ceremonijoje dalyva-

vejų jo autorius Kestutis Balčiūnas pasakojo asmeniškai pažiniojęs M. B. Stankuniéné. Jie ne kartą buvo susiūtę, bendravo, dailininkė lankesių skulptorių dirbtuvės Vilniuje.

Per vieną susitikimą su skulptorių M. B. Stankuniéné prasitarė, jog norėturi tureti savo portretą, tačiau ne senos, aštuoniadasimtmetės, o jaunos. Išeivijos lietuvių pageidavo, kad skulptūra būtų pagaminta iš klevo, augančio jos tėviškėje.

Tačiau skulptorius atkalbėjo dailininkę pjaunę gražų medį, mat pats turėjė Suvalkijuje išaugusio klevo medienos. Menininkė tokis pasiūlymas tiko. Ji turėjo tik vieną prasmą, kad kol, kol gvyva, skulptūrinis biustas nebūtų eksponuojamas. Mecenatė netgi užsiminė, jog būtų puiku, jei šis kada nors stovėtų Paežerių dvare, greja jos piešiniu ir kitu dovanotų daiktų.

Tai galinės valia buvo įvykdyta. Kaip ir pageidavo M. B. Stankuniéné, ji skulptūroje atgijo tokia, kaip atrodė būdama trisdešimties. Kraštietės biustas buvo

▲ Magdalenos Birutės Stankuniénės biustą skulptorius pagamino iš klevo medienos. Autorės nuotr.

atidengtas praėjus pusantį metų po jos mirties ir pastatytas Paežerių dvaro oficinoje, specialiai mecenatei iрengtoje ekspozicijoje.

Dovanovo koncerta

Atidengus skulptūrą, jos autorius ir Suvalkijos (Šuduvos) kultūros centro-muziejaus direktorė Jurgita Morozaitė pasirašė biusto dovanojimo Paežerių dvarui akta. Jį parenę į vieną egzempliorių saugoti pasiliu Marijampolės dailės galerijos, išteigtos M. B. Stankuniénės rūpesčiu iš kurios, vadovė Ona Surdokienė.

Po iškilmių susirinkusių svečių laukė pulkų koncertas. Jį dovanovo Mažasis Kybartų orkestras (vadovas Aidas Ziegoraiteis) ir „Lietuvos balso“ finalininkė Laura Ziegoraitytė.

Puikus oras ir orkestrinės muzikos garsai vainikavo gražų renginį, į muziejų tą dieną sutraukus per 500 lankytinių. Gausus žūbūrys, susirinkęs iš įvairių Lietuvos miestų, drauge su muziejininkais paminėjo gražią Paežerių dvarą 220 metų sukaktį.

Muzieju nakties renginius vyko ir Basanavičių, tačiau čia sulaukta vos kelių dešimčių lankytinių. Vis dėlto tie, kurie atvyko, smagiai praleido laiką edukacinėse veiklose.